శకున పక్షి

పందిరి మీద చక్కని చుక్కల్లా పరుచుకున్న పొట్లపువ్వుల్ని చూస్తూ కూర్చున్నాను. ఆ పుష్పాల్లోని స్నిగ్ధత్వం నన్ను ఆశ్చర్యంలో ముంచివేసింది. పాలరాతిలోని ధవళిమ, వెన్నెలలోని తళుకు-నిండారుగా నింపుకున్న ఆ అందంతో-గర్వంతో-ఆ పొట్ల పువ్వులు నన్ను మరీ మరీ తొంగి చూశాయి. నాకు తగని ముచ్చట వేసింది.

ఆ పొట్లపువ్వులమీదుగా సన్నని, కమ్మని పరిమళం మోసుకుని ఓసారి చల్లని, చక్కని గాలితెర నాపైగా ప్రసరించింది. ఆ పరిమళం, చందనపు పూతవంటి ఆ చల్లని గాలి తాకిడి-భరించలేక పైట కొంగు ముసుగు కప్పుకుని ఓసారి కళ్లు మూసుకున్నాను.

ఓ క్షణం-అంతే-మంచులాటి, సన్నని ముత్యాలలాటి నీటి తుప్పర - నాపైన - నా ప్రక్కన జలజలా పడటం ప్రారంభించేసరికి-గబాలున తలపైకెత్తి చూచాను. రాత్రి కురిసి వెలిసిన వానకు చిహ్నంగా - పొట్ల పువ్వులమీద-ఆకులమీద-క్రమ్ముకొని ఉన్న నీటి తుంపర్లను-అదోక పనిగట్టుకుని ఓ కాకమ్మ వచ్చి తీరిగ్గా దులుపుతున్నది.

పొట్ల పువ్వుల అందం, ముగ్ధత్వం - స్నిగ్ధత్వం-మధ్య ఈ బండకాకి యేమిటే! ఈ రెంటికీ యేకోశానైనా పొత్తు కుదురుతుందా? నాకు మహాచిరాకు వేసింది.

'ఉష్' అన్నాను చెయ్యి ఊపుతూ.

ఆవిడ కదల్లేదు అక్కడనుంచి.

'ష్!...హూష్!' అన్నాను మరి కొంచెం ఊతంగా.

వేదవతీదేవి

ఆవిడగారు నా వంక మిర్రిమిర్రి చూస్తూ స్థానబలిమి మరికొంత సమంగా కుదుర్చుకున్నది.

నాకు విసుగుపుట్టింది. మౌనంగా, నిర్లిప్తంగా, సర్వసంగపరిత్యాగినివలె ముఖం పెట్టి-ఏమిచేస్తుందో చూదామని ఆవిడవంక చూస్తూ కూర్చున్నాను.

ఆవిడ దీర్ఘాలు ప్రారంభించింది. ఆ దీర్ఘాలున్నూ, నా వంకే ఉలుకూ, ఉలుకూ చూస్తూ, ఎడతెగకుండా-శ్రుతి తప్పని ఏక స్వరంతో తీస్తోఉన్నది.

నాకు చటుక్కున ఏదో స్ఫురించింది. ఈ కాకమ్మ నాతో యేదో చెపుతూ ఉన్నది. సందేహం లేదు!

'ఏమిటిసంగతులు కాకమ్మా'-అంతర్యంగా అడిగాను.

ఆవిడవి ఆ వే రాగాలు. నాకు అర్థం తెలియలేదు. 'పోనీ, ఎవరేనా వస్తున్నారా చెప్పవ్?' ప్రాధేయపడుతూ అడిగాను.

కాకమ్మ నోట్లోంచి జవాబు యింకా రాకముందే, పరుగుస్తూ-పరికిణీ చెంగులు ఎగదోపుకుంటూ, ఎక్కడనుంచో పరిగెత్తుకు వొచ్చింది చిలక.

పన్నెండేళ్ల చిలక మా పని పిల్ల. దానికి వాళ్ళఅమ్మా నాన్నా పెట్టిన పేరు సీతారత్నం. దాని అఖండమైన తెలివితేటలూ, చురుకుదనమూ, నల్లటి ముఖంలో తళతళ మెరిసే దాని కళ్ళూ చూచి-దానికి 'చిలక' అని తప్ప ఈ జగత్తులో మరేపేరూ అంత అతికినట్లు సరిపోదని నిర్ణయంచేసి-నామకరణం చేశాను దానికి. అప్పటినుంచీ-ఇంట్లో అందరికీ అది 'చిలక' అయిపోయింది.

'అమ్మాయిగోరూ...' అంది చిలక యింకా రొప్పుతూనే.

'ఏమిటే...' అన్నాను పొట్లతీగె మీంచి చప్పున దృష్టి మరల్చి.

ఊళ్లో వార్తలూ, కబుర్లూ, వింతలూ-ఎక్కడెక్కడివి సేకరించి మోసుకొస్తుంది చిలక. అట్లా యేదో నిర్ఘాంతపోయే (దాని లెక్క ప్రకారం) వార్త విన్నాదు. అది నా దగ్గరికి అంతలా పరిగెత్తుకు వస్తుంది.

ఆ సంగతి నాకు తెలుసును కనుక నే—అది చెప్పబోయే కబురు యేమిటో వినాలని—నాకూ కుతూహలం యెక్కువైంది.

'ఓసి, చెప్పవే, తర్వాత రొప్పుదువుగాని'...అన్నాను ఉత్కంఠతో.

'మరండీ, మన పక్కగా కొత్తగా డాబా కట్టలేదూ, అందులోకి ఇంగిలీషు వాళ్లు వస్తున్నారట. ఇంగిలీషువాళ్లు'—అన్నది ఒక్క పట్టాన.

ఈసారి రొప్పు నాకు ప్రారంభమైంది. 'ఏమిటే, ఇంగిలీషువాళ్లే!' అన్నాను అదిరిపడి.

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్ని, నీ సరియైన చర్యనుగురించిన్ని నీవు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపైన నీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయు తేదీ, వేళ వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్డు వ్రాసిన తేదిలగాయతు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, విధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్ద్రవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేవయినా వున్న యెడల శాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైన పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము వాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయుండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

చిలక నా వంక గర్వంగా చూసింది. సాధారణంగా అది మోసుకొచ్చే కబుర్లు విని లోలోన ఆశ్చర్యపోయినా, ఆనందించినా— పైకి కనిపించనీయని నా గంభీరత చూచి—ఉత్సాహమంతా నీరై పోయినట్లు వెళ్ళిపోయేది. ఇవాళ దాని మాటలు నాలో కలిగించిన ప్రభావానికి అది కొండెక్కినంత సంబరపడుతూ నావంక చూసింది.

'మరండీ, చక్కా, మీక్కూడా ఇంగిలీషు వచ్చుకదండీ! దొరసానిగోరూ, మీరూ ఇంచక్కా మాట్లాడుకోవచ్చు! అప్పుడెంత తమాషాగా ఉంటుంది అమ్మాయిగోరూ!...ఎంత తమాషాగా వుంటుందో ఊహించుకుంటూ కళ్ళు అరమూసి అన్నది చిలక.

ఈసారి చిలక మాటలు నామీద పిడుగు వలె పని చేశాయి. అది యేదో వింతతో నా వెన్నుమీద చరిచినట్లూ, నన్ను అవమాన పరిచినట్లూ—అనిపించింది. నా గుండెలు వేగంగా స్పందించిపోయాయి. సంవత్సరం నాడు మూలపడేసిన సెకండురీడరూ, చదువు మానేసి పనిపాటలు నేర్చుకోమని పోరుపెట్టి మానిపించిన నాయనమ్మ ముఖమూ-సినిమా రీల్సులా నా కళ్ళముందు తిరిగాయి.

కాని చిలక్కి ఎందుకో నామీద అపోహ. నాకు ఇంగిలీషు బాగా వచ్చుననీ, నాతో సరిగా మాట్లాడగలవారు ఆ వూళ్ళోనే ఎవరూ లేరనీ, దాని ఆ అపోహను—స్వాభిమానం చేత కానీ, ఆ ఊహ నాలో కలిగించే సంతృప్తి వల్ల కానీ, నిజం చెప్పగల ధైర్యం లోపం కావడం చేత కానీ—చిలవలూ పలవలూ వేసి పోషించుకుంటూ-అంతరిక్షానికి ఎగరవేస్తూ వచ్చాను యిన్నాళ్ళనుంచీ. నేను రోజూ తిరగవేసే పత్రికలూ, కథల పుస్తకాలూ అన్నీ ఇంగిలీషువేనని చిలక్కి గట్టినమ్మకం!

చిలక్కి పౌరుషమూ తగ్గలేదు, నా గుండెలు కొట్టుకోవటమూ తగ్గలేదు. ఇంట్లోంచి అమ్మ వేసిన కేకకు అదిరిపడి చిలక లోపలికి పరిగెత్తింది. ఇంకో పొట్ల పందిరిమీద తిష్ట వేసుకుని ఉండి ఉండి రాగాలు తీస్తున్న కాకమ్మవైపు కొరకొరా చూస్తూ, నేనూ మెల్లిగా ఇంట్లోకి దారితీశాను.

అది సంగతి. మాది వెనుకటి పద్ధతులూ, ఆచారాలూ బొత్తిగా పోని శుద్ధపల్లెటూరు. మగవాళ్ళలో ఒకరో ఆరో తప్ప పెద్ద చదువులు చదివినవాళ్ళూ, చదివి నెగ్గినవారూ ఎవరూ లేరు. దూరానవున్న పట్నంతో కూడ మాఊరికి అట్టే సంబంధం లేదు. మా ఊరివాళ్ళ పల్లెటూరితనం ఎంతస్థాయిలో ఉన్నదంటే-ఓసారి మామామయ్యగారి కొత్త అల్లుడు బస్తీనుంచి వొచ్చినప్పుడు ఆ అబ్బాయి సూటూబూటూ ఊరుఊరంతా విరగబడి వొచ్చి చూశారు. అది చూసి మాపక్కింటి లక్షుమమ్మ అత్తయ్యవాళ్ల అల్లుడు వొచ్చినప్పుడు 'ఓసారి లాగూలో చొక్కా వేసుకోనాయనా, చూడాలని ఉందని ముచ్చటపడిందని మా చిలక ఒకరోజున వార్త కూడా తెచ్చింది.

అటువంటి పల్లెలో పుట్టి పెరిగిన నేను నాన్నగారి ప్రోత్సాహంతో కొన్నాళ్ళు ఇంట్లోనే పంతుల్ని పెట్టుకుని చదువుకున్నాను. నేను ఇంగిలీషు సెకండరీడరులోకి వొచ్చేటప్పటికి నాఖర్మకాలి నాకు పదమూడవయేడు రావడమూ, అమ్మముఖమూ నాయనమ్మముఖమూ చూచి నాన్నగారు నా చదువు మానిపించేయడమూ జరిగింది.

మాఊరిపక్కగా ఓమంచి కాలువ ఉంది. ఉరవళ్ళూ పరవళ్ళూ వేసుకుని వర్షాకాలంలో అయేరు ప్రవహించిపోతున్నప్పుడు మాఊరివాళ్ళందరికీ మతులుపోయేంత ఆనందం. ఆ కాలువ మా అందరికీ తల్లిలాంటిది. నిప్పులు చెరిగే వేసవి ఎండలలో, అయేరు కృశాంగియై, సన్నని చీలికలుగా, కలశధారలలాటి పాయలుగా, రాళ్ళలోంచి, రప్పలలోంచి, ఇసుకలోంచి పారుతూ వస్తుంది. కన్పించిన ఆనాటి సొంపూ మాకు రమణీయంగానే ఉంటుంది.

ఆ వేగవాహినిపైన ఈమధ్యనే ఓవంతెన కట్టారు. క్రిందుగా లాకులు ఏర్పాటుచేసి, ఈగట్టునా ఆగట్టునా చింతమొక్కలూ, అంటుమామిడిమొక్కలూ నాటారు. ఆ లాకులపైన ఆఫీసరుగా వేసిన ఇంగిలీషాయనా ఆయన కుటుంబమూ త్వరలో మా ఊరు వొస్తారని ఊరంతా గగ్గోలుగా చెప్పుకుంటున్నారు.

* * *

ఊరందరికన్నా చిలక్కి, నాకూ సంరంభం హెచ్చింది. మా ప్రక్కనే ఉన్న డాబాలోకే వాళ్ళు రావటం! పనిచేస్తూ చేస్తూనే మధ్యలో చిలక్కి ఇంగిలీషు వాళ్ళని గురించిన ఏదో సందేహం కలిగి నాదగ్గరకు వచ్చి 'మరీ, అమ్మాయిగోరూ' అంటూ ఆరంభిస్తుంది. వాళ్ళు ఫలానా రకంగా ఉంటారనీ, వాళ్ళ ఆచారాలు ఫలానా మోస్తరులో ఉంటాయనీ — ఒక నిర్ధారణ అయిన భావం నాకూ లేకపోయినా — చిలక ప్రశ్నలకి యేదో యూధి అయిన జవాబులు చెప్పటమూ — అది మహా విస్తుపోతూ కళ్ళప్పజెప్పి నుంచోవటమూ— ఇంతలో అమ్మో, నాయనమ్మో — చెంప

పెట్టులాటి పొలికేక వేయడమూ — మా యింట్లో పరిపాటి అయిపోయింది.

మా ప్రక్కకు వస్తారనుకున్న ఇంగిలీషు వాళ్ళనిగురించి ఆలోచనలూ, తరవ భర్జనలూ — అమ్మకూ నాయనమ్మకూ కూడా తలక్కుపోలేదు. ఇంగిలీషు వాళ్ళ పొరుగు ఎట్లా ఉంటుందోననీ, వాళ్ళతో ఎట్లా మెలిగితే ఏమి తంటా వొస్తుందోననీ—ఇలా ఉండేది వాళ్ళధోరణి.

ఓ సుప్రభాతాన నేను మాంచి నిద్ర మైకంలో ఉండగా చిలక ఉపద్రవంగా వొచ్చి నన్ను తట్టిలేపింది.

'అబ్బ, ఏం మించిపోయిందనే అంతలా లేపుతావు?'...అన్నాను కోపంగా.

'అది కాదమ్మాయిగోరూ, వాళ్ళు వొచ్చారు, వాళ్లే ఇంగిలీషువాళ్ళు' అన్నది నా చెవిలో రహస్యంగా.

చిలక అంటుచేతులూ, మసి చేతులూ తెచ్చి నన్ను తట్టిలేపింది. ఆ కోపం కూడా మరిచిపోయి అమాంతం లేచి పెరట్లోకి వెళ్ళి పడ్డాను.

డాబా యింట్లో మనుష్యుల సందడి మెదిలింది. ఒకరిద్దరు నౌకర్లు గావును — ఎవరో తమని వెనకనుంచి తరుముకొస్తున్నట్టు ఉరుకులూ, పరుగులూ తీస్తూ-పనులు చేస్తున్నారు. ఓ బొచ్చుకుక్క ఇల్లంతా తనదే అన్నట్టు ఓః తిరుగుతోంది.

కిటికీలకు వాళ్ళు కట్టుకున్న తెరల సందు నుంచీ అటూ యిటూ నడుస్తున్న ఓ గౌనూ, ఎత్తు మడమల బూట్లూ — మరోక నూటూ బూటూ — చిలక వేలుపెట్టి నాకు చూపించింది. అలా వేలుపెట్టి చూపించవొద్దని చిలకని కసురుతుండగానే నాయనమ్మ పిలుపు వినిపించింది.

'పద్దాలుగే ళ్ళొచ్చాయి, పొద్దున్నే లేచి షికార్లు చేయకపోతే ముఖం కడుక్కో కూడదులే? ఇంకా ఎప్పుడు తెలుస్తుందీ?'

నాయనమ్మని మాట్లాడవొద్దని సైగచేసి నాదగ్గరకు పిలిచి డాబా యింటికేసి చూపించాను. ఆ తర్వాత నేను ముఖం కడుక్కోవటమూ, స్నానం చేయటమూ, తల దువ్వించుకోవటమూ పూర్తి అయిందకాని — నాయనమ్మ డాబా యింటికేసి చూడటం మాత్రం పూర్తి అవలేదు!

చిలక్కి పనిలో ఎక్కడలేని చురుకూ వొచ్చింది. అది గంటలో చేసే పని రోజూ పావుగంటలో చేసేయడమూ-డాబా యింటి చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు కొట్టి-నాకు ముచ్చట్లు చెంపేయడమూ అలవాటయింది.

'అమ్మాయిగోరూ, ఇంగిలీషువాళ్ళకి జుట్టు అంత పొట్టిగా ఉంటుందేవిటండీ!'

'మీకు పద్దాలుగేళ్ళే కదా, ఓణీలు వేసుగుంటున్నారుకదా, ఆ దొరసాని అంత పెద్దది, చిన్నపిల్లకి మల్లే గౌను వేసుగుంటుందేవిటండీ!'

'ఓ యమ్మో, ఆ చాయ యేమి చాయ! అంత యెర్రగా ఉంటారేవండీ ఇంగిలీషు వాళ్లు!'

'ఓ లమ్మో, అమ్మాయిగోరో! వాళ్ళు కత్తులో తింటారుటండీ తిండీ! వాళ్ళ వంటాయిన చెప్పాడు!'

మొదట్లో చిలక్కి ఇంగిలీషువాళ్లమీద కలిగిన సందేహాలూ, సంభ్రమాలూ యిలాటివి. చిలక్కే కాక నాకూ, ముఖ్యంగా అమ్మకూ, నాయనమ్మకూ,వాళ్ళని గురించి, వాళ్ళ పద్ధతుల్ని గురించి, మహా విచిత్రంగా ఉండేది.

నాయనమ్మకి ఓ గొప్ప బాధ. 'ఎంత ఇంగిలీషువాళ్ళయితే మటుకు ఆడది సైకిలెక్కి తొక్కడమేమిటి?' అని. ఆడజాతి సంరక్షణకు తానుకంకణం కట్టుకున్నట్టునూ, ఆ యింగిలీషావిడ తనకు ఎదురుతిరిగినట్టునూ.

చిలక తంటాలుపడి దొరసానితో పరిచయం చేసుకుంది. ఆవిడకు కొంత కొంత తెలుగు కూడా వచ్చునుట! చిలక ఆఘమేఘాలమీద తేలిపోతోంది.

ఆనాడు బావిదగ్గర నీళ్ళు తోడుతున్నదల్లా, చిలక చెంగున ఎగిరి నాదగ్గరికివొచ్చి, 'అమ్మాయిగోరూ, వాళ్ళింట్లో ఏడుపు వినపడటంలే?' అన్నది. చెవి ఒగ్గి విన్న నాకూ అలాగే వినిపించింది. మరో క్షణంలో ఇద్దరం వాళ్ళ కిటికీతెర క్రిందుగా నిలబడి ఉన్నాం.

ఎంతసేపటికీ విషయం తెలిస్తుకపోయేప్పటికి మాకు ఊపిరి సలపలేదు. చిలక ధైర్యం

సిరోలిన్

మీ దగ్గుకి

కారణము

నిర్మూలము చేస్తుంది

— మీ దగ్గుటను

అపుట

మాత్రమే కాదు

సిరోలిన్ మీకు దగ్గును కలిగించే అపాయకరమైన రోగ క్రిములను నిర్మూలిస్తుంది

దగ్గుకు నిరపాయమైన కుటుంబ ఔషధము

కలవరపడు స్త్రీలకు

"కుమారి" మాత్రలు వరుసకండి. మీ ఆరోగ్యం రక్షించును. చింత అనవసరం

వెల (సాదా) రు. 3/-

(స్పెషల్) రు. 5/-

(ఎక్‌స్ట్రా స్పెషల్) 8/-

పోస్టేజిప్యాకింగు ప్రత్యేకం

Mrs. P. Devee, F.D.S. (AP) Calcutta-40.

Stockists —(1) Indo Medical Supplies, 3, Pauliappan St., G. T. Madras;
(2) L. M. Mukerji & Sons Ltd., 167, Dharamtola St., Cal—13.

నెరసిన వెంట్రుకల ఔషధము

రంగు పూయ నక్కరలేదు. ఆయుర్వేద చికిత్స, తెల్లని రంగును మార్చి శాశ్వతముగా వెంట్రుకలకు నలుపు నిచ్చును. గుణం కానిచో, డబ్బు వాపసు చేయబడును. తెలుపు కొంచమై యుండిన రూ. 3/50 మధ్య రకమై యుండిన రూ. 5/- పూర్తిగా యుండిన రూ. 7/-

3 Phials at a time Rs. 9; 12 & 18;

గమనిక :— ఇది మెదడుకు కంటికి పోషణ నిచ్చు ఔషధము.

Viswakalyan Oushadhalaya,

P. O. Katrisarai, Gaya.

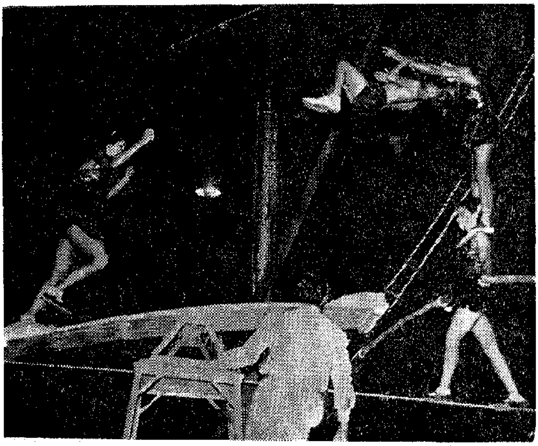

మద్రాసులో ప్రదర్శనలు సాగిస్తున్న కమలా త్రీరింగ్ సర్కస్‌లో ఒక దృశ్యం.

చేసి మునికాళ్లమీద నుంచుని కిటికీతెర సందులోంచి ఒక్కసారి లోపలికి తొంగి చూసింది. అంతే, నోటికి చెయ్యి గట్టిగా అదిమేసుకుని అది మరోక్షణంలో ఇంట్లోకి వచ్చి పడ్డది. దానివెనకే నేనూ ఒక్క అంగలో ఇంట్లోకి పరుగుతీశాను.

అది ఆయాసంతో చతికిలబడి 'ఇంకాసేపు వుంటే అరిచేద్దును!' అన్నది.

'ఏం కనిపించిందే, చెప్పు, చంపక!' అన్నాను ఆదుర్దాగా.

'ఓరి బాబో, వాళ్ళిద్దరూ పోట్లాడుకుంటున్నారండీ నెట్టుకుంటూనూ!'...చిలకకళ్లు నే నెన్నడూ ఎరగనంత పెద్దవి అయినాయి.

నాకు క్షణమాత్రం ఏ ఆలోచనా తోచలేదు. ముందు ఏడుపు-సరే-పోట్లాటకూడా యేమిటి? ఈ రెంటినీ ఎట్లా అతికించాలి?

ఆ సాయంత్రంకూడా ఇదే ఆలోచిస్తూ బుర్ర బద్దలు కొట్టుకుంటుండగా చిలక నవ్వుతూవచ్చి ఓ చిత్రం చెప్పింది.

అది ఏడుపు కాదుట! వాళ్ళ పాటలుట! అది పోట్లాటకాదుట! వాళ్ళ నాట్యంట! చిలక్కి వాళ్ళ నౌకరు చెప్పాడుట!

మనసు ఎంతో తేలికచ్చి దీర్ఘంగా నిశ్వసిస్తుండగా, చిలక నా చేతిలో ఓ చీటీపెట్టి, దొరసాని నాకివ్వమన్నదని గర్వంగా చెప్పింది. విప్పిచూద్దునుగదా, ఇంగిలీషు! నాకు కళ్లుతిరుగుతుండగా చిలక చెప్పుకొచ్చింది. ఇందాక తాను వాళ్ళింటికివెళ్ళి నప్పుడు మాటలమీదుగా, 'మా అమ్మాయి గారికి ఇంగిలీషు మాబాగావొచ్చు' అని చెప్పిందట. ఆవిడ సంతోషంగా 'అలాగా, అయితే నాతో చెప్పలేదేం?' అని గబాలున లోపలికి వెళ్ళి యీ చీటీరాసి నాకివ్వమన్నదట!...చిలకకళ్లు ఘనంగా, గర్వంగా, మెరిశాయి.

దాన్ని నమిలి మింగేయాలనిపించింది. తన కెందుకు బోడికి! ఇందులో ఏమిరాసి ఉంటుంది? జవాబు రాయాలా? ఏమని రాయాలి? ఎట్లా రాయాలి? రాయకపోతే ఏమనుకుంటుందో!

తలనొప్పిగా ఉందనీ, జవాబు రేపు వ్రాసి యిస్తాననీ, చెప్పమని చిలక్కి చెప్పి పంపాను.

చిలక కాస్సేపటికి ముఖం వేళ్ళాడేసుకు వొచ్చింది. ఇంగిలీషావిడ ఇలా అందట:

'రేపు జవాబు రాయడమేమిటి? అసలు చీటీ చదువుకున్నారా మీ అమ్మాయి గారు? ఇంగిలీషు వచ్చనంటే నాకు చాలా సంతోషంవేసి ఒకసారి మాయింటికిరమ్మని, పరిచయంచేసుకుందామని పిలిచాను. దానికి రేపు జవాబువ్రాసి యివ్వడమేమిటి? అసలు ఇంగిలీషువొచ్చా మీ అమ్మాయి గారికి?'

ఇవిట ఆవిడ మాటలు. నాకు వొళ్ళు మండింది. అసలు తనని చీటీ వ్రాయమన్న దెవరు; నాకు ఇంగిలీషు వొచ్చోరాదో పరీక్ష చేయమన్న దెవరు? ఓహో, తానుకోగా దొరసాని!

ఈ ఘటన జరిగాక ఇంగిలీషువాళ్ళని గురించీ, వాళ్ల ఆచార వ్యవహారాల గురించీ నాకు కుతూహలం బొత్తిగాపోయింది. వాళ్ల చుట్టూ నేను యిన్నాళ్ళుగా నిర్మించుకున్న వింత, కొత్తదనం, భయం, ఔత్సుక్యం—అన్నీ ఎలా వచ్చాయో అలాగే పోయాయి.

ఆతర్వాత నేను డాబాయింటికేసి తొంగి కూడా చూడలేదు. తర్వాత కొద్దిరోజులకే వాళ్ళు లాకుల దగ్గర కట్టిన క్వార్టర్లకు క్వార్టర్లు—వాటిలోకి వెళ్ళిపోవడం జరిగింది.

ఈ మార్పు చిలక్కి దిగులూ, నాకు హాయీ కలిగించింది. కాని పాటపందిరమీద ఎప్పుడేనా ఓ కొకమ్మవాలి దీర్ఘాలంతీసి నప్పుడల్లా నాకు భయం—మళ్ళా ఏ ఇంగిలీషు వాళ్ళని తెస్తుందోనని! ★

సైన్సు తెలిసినపోలీసు

స్కూల్లో ఏదో ఉత్సవ సందర్భంలో కొందరు పిల్లలు వినోదవేషాలు రకరకాలుగా వేసి ప్రదర్శిస్తున్నారు. పిల్లల్ని తప్ప పెద్ద వాళ్ళని లోపలికి రానివ్వడంలేదు. ఒకావిడ ఆదుర్దాగా లోపలికి పరుగెత్తుకు రాబోతే గేటుదగ్గిరున్న పోలీసు వాడు అడ్డగించాడు.

"పెద్దవాళ్లకి కాదమ్మా ఇది; పిల్లలకే," అన్నాడు.

"ఆ సంగతి నాకూ తెలుసోయ్ పోలీసూ. లోపల మా చిన్నమ్మాయి సీతాకోక చిలక వేషం వేస్తోంది. వేషం అంతా తీసికెళ్లింది గాని రెక్కలు ఇంటి దగ్గరే మర్చిపోయింది. అవి తీసుకొచ్చాను ఇద్దామని."

"లాభం లేదమ్మా. మీ అమ్మాయిని ఇవ్వాల్టికి గొంగళి పురుగ్గానే ఉండనివ్వండి" అన్నాడు పోలీసు చిన్నప్పుడు చదువుకున్న సైన్సుపాఠం జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ.